

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Dekning av advokatutgifter – fuskesaker

NTNU oppfordrer departementet til å vurdere en stykkprisordning for advokathjelp i fuskesaker.

Bakgrunn

NTNU har hatt en stor økning i antall fuskesaker de siste to årene. Dette skyldes pandemien og økt bruk av eksamener uten tilsyn. Klagenemnda har siden 2020 behandlet over 200 saker om fusk. Sakene gjelder manglende kildehenvisning/markering av sitat (klipp og lim) samt ulovlig samarbeid ved at studentene kopierer hverandres svar. Vi antar det også i fremtiden vil bli færre eksamener med tilsyn, og at antall fuskesaker dermed vil ligge på et høyere nivå enn hva som har vært vanlig tidligere.

Det er viktig at mistanke om fusk blir fulgt opp og behandlet i samsvar med UH-loven og institusjonens regelverk. Fusk er et grovt tillitsbrudd og vil bidra til å gi omverdenen et uriktig inntrykk av kandidatens kunnskap og kompetanse. Fusk innebærer at man bryter med akademisk redelighet. Både av hensyn til fremtidige arbeidsgivere, universitetets omdømme og medstudenter må fusk møtes med tydelige reaksjoner.

Rett til gratis advokat

Etter UH-loven kan en student som fusker få eksamen annullert og bli utestengt inntil ett år (to semester). Hvis det blir reist sak om utestenging, hvilket normalt er praksis, har studenten rett til advokat på det offentlige bekostning. Retten til gratis advokat styrker studentenes rettsikkerhet og gir like muligheter til å engasjere advokat uten hensyn til økonomisk bakgrunn.

Retten til gratis advokat i fuskesaker er ikke begrenset til et maksimalt antall timer. Timesatsen er offentlig salærsats. Klagenemnda eller institusjonens styre *kan* sette ned

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	postmottak@ntnu.no	Høgskoleringen 1 Hovedbygningen	+47 73595000	Anne Marie Snekvik anne.snekvik@ntnu.no
Norway	www.ntnu.no			Tlf: 73 595294

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

salæret dersom *det er brukt lengre tid enn hva som er rimelig og nødvendig*. Vedtak om salærnedsettelse kan påklages til Felles klagenemnd.

Mange studenter benytter seg av retten til fri advokat. Etter vår oppfatning blir det i flere saker brukt mer tid enn det som er rimelig og nødvendig. Vi ser også en tendens til at det fremmes anførsler som i realiteten har lite for seg. Terskelen for å klage blir lav når utgiftene dekkes av institusjonen og klagen ikke kan føre til strengere reaksjoner enn førsteinstansen har vedtatt. Det kan også virke som om studentene gis urealistiske forventninger til hva de kan oppnå med en klage. Høyt antall klager bidrar til at saksbehandlingstiden samlet sett blir lang, noe som ytterligere øker belastningen for studentene som venter på å få sin sak behandlet. Det er heller ikke gitt at rettssikkerheten blir bedre av å bruke flere timer med advokat.

Når det ikke er innført et maksimalt antall timer og det offentlige dekker utgiftene, er det grunn til å stille spørsmål ved om dette er riktig bruk av det offentliges midler.

Behov for å vurdere stykkprisordning

Vi oppfordrer departementet til å vurdere en stykkprisordning i fuskesaker. Bestemmelsen om dekning av advokatutgifter ble til i en tid da det var svært få utestengingssaker ved institusjonene. Det er vanskelig å se at ordningen med gratis advokat skal være langt bedre i fuskesaker enn det er i en rekke andre saker av stor personlig og velferdsmessig betydning, jf. rettshjelploven og stykkprisforskriften. Det er flere saker hvor dekningen fra det offentlige er begrenset til et maksimalt antall timer. Som eksempel kan nevnes utlendingssaker, husleiesaker, oppsigelse i arbeidsforhold, erstatning ved personskade, saker om voldsoffererstatning og klager etter folketrygdloven.

Saker der studenter blir mistenkt for fusk avgjøres av styret eller institusjonens klagenemnd. Studentenes rettsikkerhet må sies å være godt ivaretatt ved at vedtak både i førsteinstans og i klageinstansen treffes av en nemnd med studentrepresentasjon. I tillegg har det offentlige en veiledningsplikt etter forvaltningsloven. Det bør derfor være fullt ansvarlig å gå over til en stykkprisordning i fuskesaker.

Med hilsen

Marit Reitan
Prorektor

Audun Grøm
Avdelingsleder

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur